

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

5 An conuenienti tempore institutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

ARTICVLVS VI.

Vtrum agnus Paschalis fuerit præcipua figura huius sacramenti.

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod agnus Paschalis non fuerit præcipua figura huius sacramenti: Christus enim dicitur Sacerdos secundum ordinem Melchisedech propter hoc, quod Melchisedech genuit figuram sacrificij Christi, offerens panem & vinum. Sed expressio similitudinis facit, quod vnum ab alio denominetur. Ergo videtur, quod oblatio Melchisedech fuerit potissima figura huius sacramenti.

2. Præterea, transitus maris rubri fuit figura Baptismi, secundum illud 1. Cor. 10 Omnes baptizati sunt in nube & in mari. Sed immolatio agni Paschalis præcessit transitum maris rubri, quem subsequutum est Manna, sicut Eucharistia sequitur Baptismum. Ergo Manna est expressior figura huius sacramenti, quam agnus Paschalis.

3. Præterea, potissima virtus huius sacramenti est, quod introducit nos in regnum colorum sicut quoddam viaticum. Sed hoc maxime præfiguratum fuit in sacramento expiationis quando Pontifex intrabat semel in anno cum sanguine in Sancta Sanctorum: sicut Apost. probat, Hebr. 9. Ergo videtur, quod illud sacrificium fuerit expressior figura huius sacramenti, quam agnus Paschalis.

Sed contra est, quod apost. dicit 1. Cor. 5. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaq. epulemur in azymis sinceritatis, & veritatis.

Respondendum dicendum, quod in hoc sacramento tria considerare possumus scilicet, quod est sacramentum tantum, quod est panis & vinum, & id, quod est res & sacramentum, scilicet corpus Christi verum & quod est res tantum, scilicet effectus huius sacramenti. Quantum igitur ad id, quod est sacramentum tantum, potissima figura fuit huius sacramenti, oblatio Melchisedech, qui obtulit panem, & vinum. Quantum autem ad ipsum Christum passum, qui continetur in hoc sacramento, figura eius fuerunt omnia sacrificia veteris Testamenti, præcipue sacrificium expiationis, quod erat sollemnissimum. Quantum autem ad effectum fuit præcipua eius; figura Manne, quod habebat in se omni saporis suauitatem (vt dicitur Sap. 16.) sicut & gratia huius sacramenti, quantum ad omnia reficit mentem sed agnus Paschalis, quantum ad hoc tria præfigurabat hoc sacramentum. Quantum enim ad primum: quia manducabatur cum panibus azymis, secundum illud, Exod. 12. Ed. vt carnes & azymos panes. Quantum vero ad secundum, quia immolabatur ab omni multitudine filiorum Israel. Quantum ad tertium, quia fuit figura passionis Christi, qui propter innocentiam dicitur agnus. Quantum vero ad effectum, quia per sanguinem agni Paschalis protecti sunt filij Israel à deuastante Angelo, & educi de aegyptiaca seruitude. Et quantum ad hoc ponitur præcipua figura huius sacramenti agnus Paschalis, quia secundum omnia ipsum representat.

COMMENTARIVS.

Questio huius articuli annexa est disputationi præcedenti. Cum enim ostensum sit, non fuisse conueniens, vt hoc sacramentum re ipsa præcesserit Incarnationem, dubitari non immerito potest, an expedierit, vt præcesserit saltem in figura, eo modo, quo Christus dicitur agnus occisus ab origine mundi. In qua re impius Lutherus irridet piam diligentiam, quam D. Thom. adhibuit in explicandis huius mysterij figuris. Sed ille potius irridendus est, cum Paulum contemnat, 1. ad Cor. 10. dicentem: Omnia in figura contingebant illis: qui etiam singulariter propter huius mysterij representationem dixisse videtur: Omnes eandem escam spiritualem manducauerunt, scilicet, manna, quod figura fuit huius sacramenti.

Q. 4. ad 1. Certum

eamque maxime commendaret, tanquam rem sibi charissimam. Tertio dicitur inuisibiliter hominibus dari tunc, quando visibiliter ab eis recedebat. Quarto dicitur fieri post vltimam legalem cenam, vt ex sacramentorum collatione, noui sacramenti excellentia magis innotesceret: & vt tunc inciperet maxime noui sacramenti virtus, quando legalia cessabāt. Haec rationes desumptæ sunt ex Chrysof. hom. 83. in Matth. & 28. in 1. ad Cor. Hieron. Matth. 26. August. Epist. 118. ad Ianuarium, Cyprian. serm. de cena Domini. Vltimo accedit literalis ratio, quia, licet Christus instituerit hoc sacramentum ante passionem, tamen reuera noluit, Ecclesiam vti illo, donec ipse esset glorificatus, quia ita decebat maiestatem tanti sacramenti, & ideo oportuit, institutionem illius proxime fieri ante passionem.

Possit hoc loco curiose inquiri, an, si Adam non peccasset, instituturus esset Christus hoc sacramentum. Supponendum mysterium Incarnationis fuisse futurum, etiam si homines in statu innocentie perseverassent. Nam si contraria sententia defendatur, nullus locus relinquitur præsentis quaestioni, vt constat. Sed in re incerta, & non admodum vtili, & ab aliis non disputata, immorari nolo. Vnus enim quisq. poterit facile ex dictis supra de mysterio Incarnationis, in proposito dubio proportionaliter ratiocinari. Certum est enim, non fuisse tunc futurum hoc sacramentum, vel sacrificium in signum seu memoriale passionis Christi: quia tunc Christus non esset passibilis. Deinde ex ijs, quæ in simili quaestione de Incarnatione diximus, collare potest, iuxta modum prædeterminationis, quem de facto Deus habuit, nullum habuisse decretum circa hoc mysterium, ex quo sequatur, illud fuisse futurum, si homo non peccasset, neque ad hoc afferendum potest ex Scriptura sacra, & Patribus fundamentum sumi. An vero, non existente peccato, habiturus esset Deus tale decretum, res est incerta, quæ adductis coniecturis in verâque partem potest disputari. Non est autem improbabile, Deum non fuisse prætermisurum tantum, & tamque admirabile mysterium, in quo post Incarnationis opus, eius omnipotentia, & reliqua attributa maxime refulcent, etiam si homines non indigerent remedio contra peccatum: præsertim cum hoc sacramentum per se primo non ordinetur ad tollendum peccatum, sed ad contrahendum maius charitatis vinculum, & quali ad commemorandum cum ceteris hominibus altissimum Incarnationis beneficium per summam quandam participationem, vt Chrysof. inquit, & probari hoc potest. Primo, quia per hoc sacramentum ipsa humanitas Verbo coniuncta, realiter coniungitur suo modo ceteris hominibus: hoc autem est quoddam bonum, & per se maxime hominibus experibile, & quod valde charitatem fouet, & excitat. Secundo, quia post factum Incarnationis mysterium, ipsi etiam Angeli discunt à sensibili humanitate Verbo vnita. Ergo multo magis expediret hominibus perfici & sanctificari ab ipso Christo, sub sensibili sacramento inter eos manente. Tertio conferret hoc, vt homines perfectissimum sacrificium laudis, & gratiarum actionis Deo offerrent, Christum offerendo realiter presentem. Quarto denique, quia hoc ipsum Eucharistiae mysterium, est quoddam ex maximis operibus diuinæ omnipotentiae, quodq. valde declarat diuinam attributa sapientiam, charitatem, &c. propter quæ ostendenda, Deus operatur. Sed de re incerta hæc sint factis. Poterat etiam hic de alia circumstantia huius institutionis tractari, de loco, scilicet, vel cenaculo, in quo hoc sacramentum institutum est. Sed de hac re nihil reperio, quod ad scholasticam disputationem pertineat. De his vero quæ ad historiam pertinent, legi potest Nicephorus lib. 1. cap. 28. & Cæsar Baronius in annalibus anni trigelimi quarti.

Chrysof. Hieron. August. Cyprian.

Chrysof.

Chrysof.

Chrysof. Baronius.